

DB 2 juli 2025
Bijlage 4.2.1

AB 2 juli 2025
Bijlage 4.2.1

***Begroting 2026
en
Meerjarenraming 2027 - 2029***

Inhoudsopgave

1.	<i>Inleiding</i>	3
2.	<i>Financieel Beeld 2026-2029</i>	8
3.	<i>Programma Kerntaken</i>	13
4.	<i>Programma Flexibele Schil</i>	17
5.	<i>Algemene Dekkingsmiddelen</i>	18
6.	<i>Bedrag heffing vennootschapsbelasting</i>	21
7.	<i>Onvoorzien</i>	21
8.	<i>Mutatie reserves & voorzieningen</i>	21
9.	<i>Paragrafen</i>	23
	9.1 <i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	23
	9.2 <i>Financiering</i>	25
	9.3 <i>Openbaarheidsparagraaf</i>	27
10.	<i>Geconsolideerde begroting</i>	28
	10.1 <i>Vermoedelijke geconsolideerde balans</i>	28
	10.2 <i>Geconsolideerde winst- en verliesrekening</i>	30
	10.3 <i>Overzicht incidentele baten en lasten</i>	31
11.	<i>Besluit inzake vaststelling begroting</i>	32
	<i>Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029</i>	33
	<i>Bijlage 2 Lijst van Afkortingen</i>	38

1. Inleiding

Algemeen

De begroting van Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) is een sterk financieel-beleidsmatig getint document. Het vormt het financiële kader voor het jaarplan dat rond de jaarwisseling op basis van inhoudelijke bijdragen van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld. Centraal in de begroting staat het streven naar een structureel sluitend financieel meerjarenperspectief.

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) is het bestuur van SPL verplicht om voor 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, algemene financiële en beleidsmatige kaders ten behoeve van de begroting op te stellen, de zogenaamde kadernota. Het doel van de Kadernota is de betrokken gemeenteraden over deze kaders tijdig (vóór 30 april) te informeren, zodat raden ook tijdig (afzonderlijk of gezamenlijk) kunnen inspelen op het uitbrengen van een zienswijze bij de begroting.

De Kadernota 2026 is in het Dagelijks Bestuur van 26 maart 2025 besproken en geaccordeerd. Aansluitend daarop is de Kadernota ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraden. Daarbij is aangegeven dat de Kadernota voor de raden primair een informatief document is. En dat daarom ook op dat moment van de raden nog geen zienswijze wordt gevraagd. Ook is aangegeven dat het de gemeenteraden vrijstaat om aan de hand van de Kadernota te beraadslagen en de resultaten daarvan als richtlijn mee te geven aan de vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur c.q. kenbaar te maken bij het bestuur van SPL. De Kadernota geeft een indicatie over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie en is het startpunt voor de begroting.

De samenwerking en governance binnen Stadsregio Parkstad Limburg

Samenwerking

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg (verder te noemen GR) zijn gebaseerd op de besluitvorming door de raden van de zeven deelnemende gemeenten in mei/juni 2024 (laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling).

De uitgangspunten voor de regionale samenwerking betreffen de vigerende strategische agenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. De samenwerking verloopt via twee sporen, namelijk via de kernagenda samenwerking en via de flexibele samenwerking (flexibele schil), waarmee uiting wordt gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de "coalition of willing".

Governance

De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters van de deelnemende gemeenten), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverstijgende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de bestuurscommissies (BC's), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de zes kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme
- Sociaal Economische Structuurversterking
- Grensoverstijgende Samenwerking (ressorterende onder het Dagelijks Bestuur).

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor bestuurlijke afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programma ontwikkeling
4. Monitoring en instrumentontwikkeling

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

Ontwikkelingen die van invloed (kunnen) zijn op de taakopdracht aan Stadsregio Parkstad Limburg (SPL) in 2026

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad
2. "Elke Regio Telt" en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)
3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en handelen
4. De Zuid-Limburgs niveau
5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket
6. Uitvoeringskracht
7. De toekomst van het Parkstad bureau

1. Het Nieuw Narratief van Parkstad

Parkstad is na de sluiting van de mijnen door een diep dal gegaan. Jaar op jaar vertrok talent uit Parkstad en kwam niet terug. Liefst 25 jaar lang nam de bevolking af. Dit leverde uitdagingen op, waar we niet direct antwoorden op hadden: grote sociaal-economische en gezondheidsachterstanden, veiligheidsproblemen en een overschot aan scholen, woningen en winkels. Dit beeld lijkt te kantelen. De bevolkingsdaling is afgevlakt en economisch gaat het beter. De ontwikkelingen op de bedrijventerreinen bieden werkgelegenheid voor de nieuwe generatie Parkstedelingen. Ook de komst van kennisinstellingen, zoals de RWTH en de Universiteit Maastricht en de samenwerking met de al aanwezige instituten als de Open Universiteit, de Zuyd Hogeschool en Vista kunnen flinke impulsen geven voor de vernieuwing van de regio. Daarbij is een geweldig voordeel, dat Parkstad binnen haar stedelijk gebied de ruimte heeft om uit te breiden en te vernieuwen. Daarnaast biedt in toenemende mate de ligging aan de grens ook kansen. Bij deze vernieuwing hoort ook een ander verhaal: "het Nieuwe Toekomstverhaal van Parkstad". Dit verhaal is nodig om sturing te geven, om draagvlak te creëren en om mensen en partijen te binden. Immers de overheid kan dit niet alleen. Gezamenlijk optrekken van bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, burgers en overheid is cruciaal voor het realiseren van deze ambitie.

Op 30 augustus 2024, bij de viering van het 25 jarig bestaan van Parkstad, is dit toekomstverhaal van Parkstad gepresenteerd door Roel Wever. Vanaf dat moment is gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering. In de zin van inhoudelijke uitwerking naar strategie en programma's en fondsenwerving (o.a. de derde Regio Deal Parkstad). In 2026 zullen vervolgstappen worden gezet in de uitvoering. Sturing op inhoud en proces van het tot stand brengen van dit nieuwe verhaal en het bouwen van de coalities rondom het narratief en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma, zal in 2026 veel vragen van de Parkstadorganisatie, waar de overkoepelende regie voor dit alles ligt.

2. "Elke Regio Telt" en het Nationaal Programma Vitale Regio's

In maart 2023 werd het rapport "Elke Regio Telt" van drie belangrijke adviesraden van de regering, de ROB, de RLI en de RVS, gepresenteerd. Een bezoek van die drie raden aan onze regio in september 2021 stond aan de basis van dit onderzoek. Parkstad was dan ook één van de vijf regio's, die onderzocht zijn. In het rapport werd geconstateerd dat er in Nederland ongewenste verschillen in brede welvaart tussen regio's bestaan en

dat die vaak worden veroorzaakt of versterkt door Rijksbeleid. Daarom concluderen de raden, dat het regio beleid anders moet. Belangrijk advies was dat voor dergelijke regio's, zogenaamde Kansagenda's moeten worden opgesteld, die als basis moeten dienen voor lange termijn afspraken tussen Rijk en regio. De uitwerking van de kansagenda voor Parkstad is vooral de programmatische uitwerking van het 'Nieuwe Narratief'.

In Eerste instantie kreeg de Minister van BZK in het najaar van 2023 de opdracht van de Tweede Kamer om met de 5, i.h.k.v. ERT onderzochte regio's, waaronder Parkstad, aan de slag te gaan voor de verdere uitwerking van het rapport. In maart 2024 stuurde de toenmalige Minister van BZK, de Jonge, een brief naar de Tweede Kamer, waarin hij het aantal regio's verruimde tot 10. Parkstad werd daarbij onderdeel van de regio Zuid-Limburg. Eind 2024 kwam een nieuwe brief, waarin 11 regio's werden benoemd en de totale aanpak onder de noemer Nationaal Programma Vitale Regio's werd gebracht. Er was geen uitvoeringsgeld gekoppeld aan dit programma, wel ruim één miljoen procesgeld. Sinds het voorjaar van 2024 zijn we als Zuid-Limburg betrokken bij het proces rondom ERT/NPVR. Dit programma krijgt in 2025 en 2026 een vervolg. Dit zal, net zoals de voorbereiding op de Regio Deal aanvragen, een intensief en langlopend proces zijn. Dit vraagt ook voor een verdere intensivering van de samenwerking op Zuid-Limburgs niveau.

3. De regio als schaalniveau voor overheidsdenken en doen: verbreding van het takenpakket

De regio wordt steeds belangrijker als schaalniveau, waar beleid maar ook de programmatische uitwerking en uitvoering, vorm krijgt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn de Regio Deals en een rapport als 'Elke Regio Telt', maar ook NOVEX, de woondeals en het gebiedsgerichte mobiliteitsbeleid van het Ministerie van I&W. Door die ontwikkeling hebben de Parkstad gemeenten de afgelopen jaren in toenemende mate profijt gehad van de investering, die zij al decennia lang doen in regionale samenwerking. Voor de Stadsregio Parkstad heeft dat ook heel nadrukkelijk consequenties gehad. Het takenpakket is op verzoek van de Minister van BZK verbreed met de werkvelden Sociaal Economische structuurversterking, Duurzaamheid en Grensoverschrijdende samenwerking (Brief van de Minister van BZK aan de stadsregio d.d. 19 november 2018). Die verbreding van het takenpakket van de regionale samenwerking zet verder door. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkelingen rondom water- en klimaatadaptatie. De komende jaren zal het samenspel van Parkstad met Zuid-Limburg veel meer aandacht gaan vragen, omdat vanuit het Rijk dit schaalniveau steeds vaker wordt gehanteerd.

4. Zuid-Limburgs niveau

Op dit moment is veel aandacht voor de opschaling naar het Zuid-Limburgs niveau. In toenemende mate vindt beleidsontwikkeling plaats op deze schaal. Met de structuurvisies Wonen en Ruimtelijke Economie is daar enkele jaren geleden al een begin mee gemaakt. Parkstad heeft daar vaak een trekkende rol bij gespeeld. Ook het arbeidsmarktbeleid krijgt steeds meer gestalte op dit niveau. De afgelopen jaren heeft het Novex-gebied Zuid-Limburg als vehikel voor beleidsontwikkeling gediend. De Zuid-Limburg agenda en Panorama Zuid-Limburg zijn daar goede voorbeelden van. Ook bij de regio deals en het vervolgtraject van 'Elke Regio Telt' wordt vanuit het Rijk steeds meerde verbinding op Zuid-Limburgs niveau gezocht. Dit levert niet alleen iets op maar kost ook veel tijd en capaciteit. Dat komt ook omdat er op deze schaal een goede governancestructuur en werkorganisatie ontbreekt. Parkstad wordt in toenemende mate gevraagd om dit gat te vullen.

Daarnaast hebben opgaves hun eigen schaalniveau waarop het beste beleidscoördinatie kan plaatsvinden. Bij de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken stuur je meer op buurt- en wijkniveau, terwijl bij mobiliteit naar de regio of vaak zelfs naar het hele land wordt gekeken. Zuid-Limburg lijkt met name geschikt om de economische ontwikkeling te coördineren en af te stemmen.

5. Fondsenwerving en Programmamanagement: accentverschuiving in het takenpakket

De werkzaamheden van de Parkstadorganisatie zijn de afgelopen jaren vrij sterk gewijzigd. Lag de nadruk in de periode 2014 tot en met 2017 op beleidsontwikkeling en de platformfunctie, vanaf 2018 met het starten van de voorbereiding van de Regio Deals in Den Haag, is steeds meer nadruk komen te liggen op lobby en fondsenwerving. Maar ook de 'programmatische handling' van subsidiestromen vraagt steeds meer capaciteit, zoals bij de Regio Deals 1.0 en 2.0 en het Volkshuisvestingsfonds. Deze ontwikkelingen zetten in 2025 door en zullen ook in 2026 impact hebben op de werkzaamheden van de Stadsregio Parkstad. In dat licht is het belangrijk, dat de gemeenten de vraag naar iets meer programma overstijgende capaciteit om

juist deze taken op te pakken, is gehonoreerd. De hoeveelheid werk, die de handling van deze subsidiestromen met zich meebrengt, wordt nog eens vergroot door:

1. de 'multiplier'
De cofinanciering en aanvullende investeringen in projecten zorgen ervoor dat de omvang van het volledige programma, meestal een veelvoud is van de oorspronkelijke subsidie. Een goed voorbeeld daarvan is de eerste Regio Deal Parkstad. De 40 miljoen subsidie heeft een totaal programma van 611 miljoen op gang gebracht.
2. Zowel lopende programma's als nieuwe aanvragen
De werkzaamheden hebben betrekking op zowel lopende programma's (financiële afwikkeling, rapportages, monitoring), als nieuwe aanvragen en lobby.
3. Financial engineering
De cofinanciering van de subsidies die in bepaalde gevallen geleverd wordt door andere subsidiestromen, waar weer allerlei voorwaarden en verantwoordingseisen aan vastzitten. Voorbeeld daarvan is het Velocity project, waarbij de cofinanciering via een Interreg subsidie is verkregen.
4. De Spuk
Bijna alle Rijks subsidies worden op dit moment in de vorm van een zogenaamde specifieke uitkering (Spuk) verstrekt. Een dergelijke uitkering vraagt veel meer handling dan de Decentralisatie Uitkering (DU), de vorm waarin subsidies in het verleden werden uitgekeerd. Vooral de zogenaamde Sisa verantwoording vraagt specialistische aandacht.

6. Uitvoering en Uitvoeringskracht

Parkstad is de afgelopen jaren zeer succesvol geweest in het binnenhalen van subsidies, die als motor voor de uitvoering van de strategische agenda hebben gediend. De periode 2018 tot 2025 heeft € 152 miljoen opgeleverd, bestaande uit € 80 miljoen vanuit de 3 Regio Deals en € 72 miljoen aan subsidies voor Wonen vanuit diverse Rijksregelingen. Op dit moment wordt volop gewerkt aan de uitvoering van de programma's, die met deze gelden zijn geïnitieerd. Dit gaat om een veelvoud van de subsidies, ergens tussen de 1,5 en 2 miljard. Dit vraagt ook veel van alle betrokken partijen. Voor het Parkstad Bureau betekent dit dat sturing op de uitvoering van alle lopende programma's de komende jaren een topprioriteit is en blijft.

De uitvoering van de lopende programma's is dus een belangrijke uitdaging voor Parkstad, de gemeenten en alle stakeholders. Het Nieuwe Narratief zal echter zorgen voor een verdere intensivering. Dat roept de vraag op of de regio in de breedste zin van woord voldoende is toegerust voor die opgave. Het vergroten van de uitvoeringskracht van de Regio Parkstad met al haar stakeholders kan een grote impuls voor het gebied betekenen. Investeren in uitvoeringskracht is een belangrijke randvoorwaarde voor het versterken van de brede welvaart van Parkstad.

7. De toekomst van het Parkstad bureau

Al deze ontwikkelingen hebben ook invloed op het takenpakket en de prioriteiten van het Parkstad Bureau. Daarom is het goed om regelmatig de discussie te voeren over de opgave van de regionale samenwerking en welk bureau daar bij hoort. Willen we de bovenstaande ontwikkelingen op een goede manier kunnen sturen en (laten) uitvoeren, zal dit wederom veel van de medewerkers van het bureau vragen.

De indeling van de begroting 2026 is in overeenstemming met de BBV en bestaat uit de volgende programma's / onderdelen:

1. Inleiding
2. Financieel Beeld 2026-2029
3. Programma Kerntaken
4. Programma Flexibele schil
5. Algemene Dekkingsmiddelen
6. Overhead en bedrijfsvoering
7. Bedrag heffing vennootschapsbelasting
8. Onvoorzien
9. Mutaties reserves & voorzieningen

- 10. Paragrafen
- 11. Geconsolideerde begroting
- 12. Besluit

Aanvullend op deze programma's / onderdelen zijn twee bijlagen opgenomen:

- 1. Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029
- 2. Lijst met afkortingen

2. Financiële Beeld 2026-2029

Samenvatting beleidsmatige en financiële Kaders 2026-2029

De Kadernota 2026 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting 2026 en meerjarenramingen 2027-2029 voor Stadsregio Parkstad Limburg. De begroting 2026 sluit aan op de Kadernota 2026.

De begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 zijn structureel en reëel in evenwicht.

Algemene beleidsmatige kaders 2026 - 2029

Voor de begroting 2026 en de daarop volgende jaren worden de volgende algemene beleidsmatige kaders gehanteerd:

1. Activiteiten van Parkstad gericht op de realisering van de speerpunten die zijn ontleend aan de Strategische agenda.
2. Voor het Regiobureau is het een topprioriteit om – naast het beleidsinhoudelijk uitvoering geven aan de kernthema's - de Bestuurscommissies te ondersteunen en de samenwerking binnen en buiten Parkstad te faciliteren.
3. Het Regiobureau wordt in toenemende mate gevraagd de uitvoering van Parkstadbeleid voor te bereiden en te faciliteren. Dit past in de visie van Parkstad om van beleid een succes te maken. Bij de uitvoering van beleid wordt nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden van cofinanciering.
4. Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken van Parkstad worden door het Regiobureau met de beschikbare capaciteit opgepakt en doorvertaald in de ondersteuning aan de Bestuurscommissies, het Dagelijks Bestuur en aan de gemeenten. Deze ontwikkelingen volgen elkaar steeds sneller op en hebben veel impact.

De algemene financiële kaders 2026 - 2029

Bezuinigingsopgave GR Stadsregio Parkstad Limburg

Gemeenten krijgen vanaf 2026, in de media ook wel bekend staand als het 'financieel ravijnjaar', naar alle waarschijnlijkheid te maken met aanzienlijke begrotingstekorten. De bijdrage uit het Gemeentefonds valt vanaf 2026 naar verwachting structureel fors lager uit. Dit heeft tot gevolg dat voor vrijwel elke gemeente in Nederland de financiële draagkracht onder druk komt te staan. Daarom zijn in 2024 de gemeenschappelijke regelingen vanuit deelnemende gemeenten verzocht om, gelet op de knellende financiële kaders, als 'verlengd lokaal bestuur' vanaf 2026 hun verantwoordelijkheid hierin te nemen. De bijdragen aan elke gemeenschappelijke regeling en aan alle gemeenschappelijke regelingen samen hebben een beduidende impact op de gemeentelijke begroting(en). De opdracht dan wel taakstelling aan de Stadsregio Parkstad Limburg (en de andere gemeenschappelijke regelingen) komt neer op een verlaging van de reguliere gemeentelijke bijdrage vanaf 2026, waarbij uitgaan moet worden van een structurele taakstelling van (minimaal) 5% en de eigen expertise van de gemeenschappelijke regeling om maatregelen te nemen waardoor deze taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Tabel: Bedrag van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Reguliere bijdrage gemeenten waarop de 5%-taakstelling van toepassing is	5.002	5.223	5.399	5.568
Bedrag 5%-taakstelling	250	261	270	279

De eigen expertise om verantwoorde maatregelen te kunnen nemen waardoor de genoemde 5%-taakstelling uiteindelijk ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden, heeft geleid tot onderstaande invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029.

Tabel: Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Verlaging regiobijdrage ringwegen	200	200	200	200
Onvoorzien verlagen tot € 1.000 (momenteel voor 2026: 50K)	49	49	49	49
Vermindering bedrijfsvoeringkosten (momenteel voor 2026: 555K)	1	12	21	30
	-----	-----	-----	-----
Totaal invulling taakstelling (bedrag)	250	261	270	279
Totaal invulling taakstelling (%)	5 %	5 %	5 %	5 %
Verwacht begrotingsresultaat na volledige invulling van de 5%- bezuinigingstaakstelling	0	0	0	0

Onderstaand worden de drie bezuinigingsposten afzonderlijk toegelicht.

Verlaging regiobijdrage ringwegen

Door de onderstaande verlaging c.q. temporisering van de regiobijdrage ringwegen kan voor de jaren 2026 t/m 2029 een besparing van jaarlijks € 200.000 gerealiseerd worden.

Tabel: Verlaging van de regiobijdrage ringwegen

Jaar	Huidige regiobijdrage ringwegen	Nieuwe regiobijdrage ringwegen
2026	€ 400.000	€ 200.000
2027	€ 400.000	€ 200.000
2028	€ 400.000	€ 200.000
2029	€ 400.000	€ 200.000
2030	€ 202.648	€ 200.000
2031	€ 0	€ 200.000
2032	€ 0	€ 200.000
2033	€ 0	€ 200.000
2034	€ 0	€ 202.648
2035 e.v.	€ 0	€ 0
	-----	-----
Totaal	€ 1.802.648	€ 1.802.648

Onvoorzien verlagen tot € 1.000

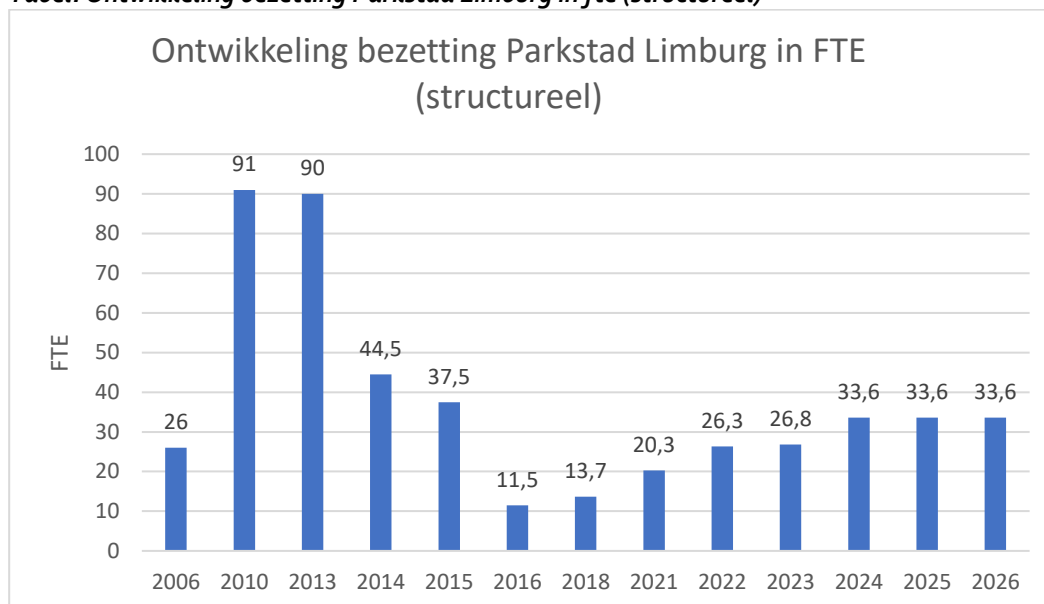
Het PoHo Financiën heeft tijdens de vergadering van 27 november 2023 bij de bespreking van de Financiële Verordening een positief advies afgegeven voor de DB-vergadering van 13 december 2023. Op basis van het desbetreffende PoHo-advies is de mogelijkheid tot het opnemen van een post onvoorzien in de definitief vastgestelde Financiële Verordening gemaximaliseerd tot € 50.000 in plaats van 1% van de baten. Artikel 4 (Kaders begroting en meerjarenraming) Lid 2 van de Financiële Verordening luidt zodoende als volgt: "In de begroting kan een post onvoorzien van maximaal € 50.000 van de lasten worden opgenomen." De jaarrekening 2023 bevat op pagina 46 de volgende passage: "In de begroting en meerjarenraming is vanaf 2025 een post onvoorzien structureel opgenomen van € 50.000 per jaar." Terwijl het overeenkomstig BBV wettelijk voorgeschreven is dat er een post onvoorzien in de begroting wordt opgenomen, wordt een structurele verlaging van de post onvoorzien tot € 1.000 met ingang van 2026 (gelet op de 5%-taakstelling) als een onoverkomelijke keuze beschouwd.

Vermindering bedrijfsvoeringkosten

Om volledig aan de Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029 te kunnen voldoen, vindt voor de komende jaren een taakstellende vermindering van de bedrijfsvoeringkosten plaats.

Tabel: Verlaging van de (raming) bedrijfsvoeringskosten

Jaar	Huidige raming bedrijfsvoeringskosten	Nieuwe raming bedrijfsvoeringskosten
2026	€ 555.000	€ 554.000
2027	€ 564.000	€ 552.000
2028	€ 573.000	€ 552.000
2029	€ 582.000	€ 552.000

Omvang van het Bureau**Tabel: Ontwikkeling bezetting Parkstad Limburg in fte (structureel)**

Van 2010 tot en met 2013 maakten de GBRD en BAG/GEO onderdeel uit van de Parkstad Limburg formatie. Vanaf 2014 alleen nog BAG/GEO. Vanaf 2016 bestaat de bezetting enkel uit Parkstad Limburg. Sinds dat jaar is de bezetting gestaag gegroeid als gevolg van het toegenomen werkpakket. Vanaf 2024 is de bezetting verder toegenomen met 6,84 fte tot 33,6fte.

De toename van 6,84fte komt als volgt tot stand:

- 1,34 fte als gevolg van de overname van de activiteiten van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en de aanstelling van twee medewerkers duurzaamheid o.a. ter ondersteuning van de realisatie van PALET en RES (Regionale Energie Strategie).
- de langdurige inhuur van een medewerker van het programma Wonen is per 1 januari 2024 omgezet in een vast contract.
- het AB heeft goedgekeurd om de bezetting in 2024 structureel met 2,5 fte uit te breiden om de sterk toegenomen werkbelasting als gevolg van de toegenomen subsidiestroom op te vangen. Afspraak is dat de hiermee samenhangende kosten voor 2024 en 2025 bekostigd werden uit eigen middelen: rentebaten en de VAT-uitkering van de regiodeal II en indien nodig nog via de resultaatbestemming of de frictiereserve. De kosten betreffen zowel directe personeelskosten alsook materiële bedrijfsvoeringskosten. Vanaf 2026 worden deze structureel via de regibijdrage van de deelnemende gemeenten gefinancierd.

Parkstadbegroting financieel en uitgangspunten

Tabel: Parkstadbegroting financieel: in € 1 miljoen.

Uitgangspunten Parkstadbegroting:

1. Voor de uitvoering van de kerntaken is werkbudget beschikbaar. In deze kadernota is een lichte inflatiecorrectie van € 13.000 opgenomen ten opzichte van het werkbudget van 2025 om de inflatie enigszins te compenseren.
2. In de begroting is een bedrag van € 40.000 per jaar voor lobby inzake subsidieverwerving opgenomen.
3. Vanaf september 2022 ontvangt SPL rente op het uitstaande saldo bij schatkistbankieren. Deze rente bedraagt per 01-02-2025 2,66%. De verwachting is dat de rente in de loop van 2025 verder zal gaan dalen. Voor de jaren daarna blijft de aanname gehandhaafd dat de rente geleidelijk daalt tot 0,25% in 2028. In de financiële verordening is vastgelegd dat 90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden. Deze bedragen zijn in de tabel op pagina 8 opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten". Het resterende deel van de rentebaten van 10% wordt (transparant) in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen.
4. De langlopende verplichting Buitenring van structureel € 200.000 (verlaagd van € 400.000 naar € 200.000) per jaar maakt deel uit van de begroting. Deze verplichting loopt door tot en met 2034. In lijn met de "Notitie materiële vaste activa 2017" van de Commissie BBV wordt dit bedrag in vier afzonderlijke posten in de begroting opgenomen: de afschrijving van de buitenring, de financieringskosten buitenring, een storting in de reserve ringwegen en een onttrekking aan de reserve ringwegen. De reserve is in 2034 hoog genoeg om de toekomstige afschrijvingen te dekken.
5. Het Regiobureau is belast met de voorbereiding en uitvoering van de kerntaken. Voor de uitvoering van kerntaken beschikt het Regiobureau in 2026 over een vaste bezetting van 33,6 fte. De aangroei van de vaste bezetting is in het voorgaande reeds toegelicht.
6. In 2023 is het functiewaarderingstraject (HR 21) afgerond en goedgekeurd door het AB. Dit heeft voor verschillende functies geleid tot een opwaardering. De ingroei (tot en met 2027) van de betreffende functiehouders naar het maximum van hun nieuwe functieschaal is opgenomen in de personeelskosten.
7. Voor personele capaciteit die nodig is voor de uitvoering van projecten met een tijdelijke (co)financiering wordt (beperkt) gebruik gemaakt flexibele contracten.
8. Bij de materiële kosten is in 2026 een bezuinigingstaakstelling van € 1.000 opgenomen en vindt zodoende geen prijsindexering plaats.

9. De actuele prognose van de loonkosten formatie in de Begroting 2026 is ongewijzigd ten opzichte van de prognose van de loonkosten formatie in de jaarschijf 2026 van de meerjarenbegroting 2026-2028 zoals vorig jaar opgenomen bij de Begroting 2025.
10. In lijn met het advies van het ambtelijk overleg en de nieuwe financiële verordening was oorspronkelijk een post onvoorzien opgenomen van € 50.000. Een structurele verlaging van de post onvoorzien tot € 1.000 met ingang van 2026 (gelet op de 5%-taakstelling) wordt als een noodzakelijke keuze beschouwd.
11. Parkstad heeft een sluitende begroting.
De bijdragen van de gemeenten daarin zijn in de basis opgebouwd uit twee delen; deze zijn voor 2026:
- een regulier bedrag van € 4.752.000 voor de kerntaken, de verplichting buitenring en de bedrijfsvoering;
- aangevuld door de bijdrage van de Gemeente Heerlen naar aanleiding van de taken discussie ad € 450.000;
- aangevuld door 10% van de rentebaten die via een korting op de bijdrage wordt doorgegeven aan de gemeenten, hetgeen in 2026 overeenkomt met een bedrag van € 52.000.
- aangevuld door de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan water en klimaatadaptatie en de uitbreiding van duurzaamheid ad € 385.000; de bijdrage voor de uitbreiding van duurzaamheid wordt gelijkelijk verdeeld tussen de gemeenten en de RES. Beiden € 140.000 voor 2026; de financiering van water komt via de overname van het budget van SWPL. Er is dus geen sprake van een verhoging van de gemeentelijke uitgaven, maar in plaats van dat deze bijdragen naar de gemeente Beekdaelen worden overgeboekt, worden de gemeentelijke bijdragen nu overgeboekt naar Parkstad (€ 245.000 voor 2026).
 - een nog nader te bepalen bedrag voor Regionale Initiatieven naar aanleiding van de taakstellende bezuiniging die de diverse Regionale Initiatieven opgelegd hebben gekregen en op dit moment nog nadere invulling behoeven.

Samenvatting financieel beeld 2026-2029

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Werkbudget kernactiviteiten	806	819	832	846	860
Lobby inzake subsidievererving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	685	469	252	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	69	55	42	27	12
Loonkosten formatie	3.941	4.165	4.375	4.545	4.727
Onvoorzien	50	1	1	1	1
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	546	554	552	552	552
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal materiële kosten bedrijfsvoering	553	561	559	559	559
Totaal lasten	6.408	6.374	6.365	6.354	6.535
Bijdragen regulier deelnemende gemeenten	4.525	4.752	4.962	5.129	5.289
Bijdrage gemeente Heerlen takendiscussie	430	450	467	485	502
10% rentebaten	76	52	28	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	134	140	145	151	157
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	237	245	252	260	268
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten	5.402	5.639	5.854	6.033	6.224
Bijdrage RES	134	140	145	151	157
VAT Regiodeal	216	0			
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverstijgende samenwerking	0	0	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	pm	pm	pm	pm
90% Rentebaten	685	469	252	72	72
Totaal baten	6.437	6.248	6.251	6.256	6.453
Exploitatieresultaat	28,85	-126	-114	-98	-82
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie Op Orde	0				
Frictiereserve/resultaatbestemming 2023	32	0	0	0	0
Begrotingsresultaat	1	1	-1	0	1

3. Programma Kerntaken

De regionale samenwerking verloopt via twee sporen: de kersamenwerking waar elke gemeente aan meedoet en de flexibele samenwerking (flexibele schil). Hiermee wordt uiting gegeven aan het centrale uitgangspunt van elkaar binden waar dat nodig is en flexibel zijn waar dat kan, uitgaande van de kracht van de coalition of willing. Dit leidt tot een kernagenda en een keuze agenda.

De Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg is een regeling tussen colleges van burgemeester en wethouders.

Naast het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur fungeren binnen Parkstad Bestuurscommissies, bestaande uit portefeuillehouders. De Bestuurscommissies hebben het bestuurlijk primaat en de budgetverantwoordelijkheid binnen de door het Algemeen Bestuur toebedeelde taken en budgetten.

De betrokkenheid van de gemeenteraden en colleges krijgt gestalte via Regionale Raadsinformatiebijeenkomsten en College-Regiodagen.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door het Regiobureau. Het Regiobureau faciliteert de inhoud en de processen van de Bestuurscommissies en de andere gremia en activiteiten rondom die samenwerking: het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de Regiodagen en informatiebijeenkomsten. Het uitgangspunt is een "mean and lean" bureau van een voldoende kaliber om te kunnen voldoen aan de eisen van onafhankelijke bestuurlijke ondersteuning, strategische programmabewaking en procesmanagement en –coördinatie.

Indeling programma in deelactiviteiten en deelbudgetten

Het programma Kerntaken is onderverdeeld in 6 deelactiviteiten;

1. Activiteiten gerelateerd aan de Kernagenda die gedekt worden uit het werkbudget.
2. Regionale initiatieven.
3. Cofinanciering van kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies, zoals de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds dan wel 90% rentebaten
4. Kernformatie.
5. Financieringskosten en afschrijvingskosten Buitenring.

Het bijbehorend financieel beeld is weergegeven in onderstaand overzicht.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Initiële begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Werkbudget kernactiviteiten	806	819	832	846	860
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	40	40	40
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten (90% rentebaten)	685	469	252	72	72
Afschrijvingen buitenring	264	264	264	264	264
Financieringskosten buitenring	69	55	42	27	12
Loonkosten formatie	2.521	2.664	2.798	2.907	3.023
Totale lasten Kerntaken	4.385	4.311	4.228	4.156	4.271
90% Rentebaten	685	469	252	72	72
Totaal baten	685	469	252	72	72
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	-3.700,15	-3.842	-3.976	-4.084	-4.199
Stortingen in reserves:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves kerntaken	67	-120	-106	-91	-76
Gerealiseerd resultaat Kerntaken	-3.767	-3.722	-3.870	-3.993	-4.123

Verdeling van middelen (via balans)	2.025	2026	2027	2028	2029
Regionale initiatieven	1.187	1.216	1.245	1.274	1.303
Bijdragen regionale initiatieven	1.187	1.216	1.245	1.274	1.303
Saldo	0	0	0	0	0

Werkbudget kernactiviteiten

Voor de uitvoering van de kernthema's is in de begroting 2026 een werkbudget opgenomen van € 819.000. Dit werkbudget bestaat feitelijk uit twee delen.

Enerzijds betreft dit een bedrag van € 744.000 dat sinds 2025 jaarlijks wordt geïndexeerd.

Anderzijds is besloten is om het thema water toe te voegen aan het takenpakket van de stadsregio en onder te brengen bij de BC RuMo en het thema klimaat adaptatie over te hevelen van de BC Duurzaamheid naar de BC RuMo. Voor de gemeenten gebeurt dit budget neutraal omdat het budget wordt overgenomen van het SWPL. Onderdeel van het overgehevelde budget is een werkbudget. Voor 2026 bedraagt dit € 75.000.

Van het bedrag van € 744.000 is € 20.000 geoormerkt voor de contributie van AG Charlemagne.

Het werkbudget is bedoeld ter dekking van activiteiten: voorbereidingskosten van beleid en programmering, monitoring, ondersteuning, instrumentontwikkeling et cetera, passend binnen de Kernagenda. De activiteiten zijn zowel inhoudelijk als proces ondersteunend van aard.

In de begroting is het werkbudget een ongesplitst bedrag. Op basis van het jaarplan 2026 zal het Algemeen Bestuur dit werkbudget (groot zijnde € 724.000 = € 819.000 minus € 20.000 bijdrage AG Charlemagne en minus € 75.000 overgeheveld van 'water/SWPL') verdelen over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur. Bij de verdeling wordt rekening gehouden met de plannen die de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur aandragen in het kader van het jaarplan 2026.

Regionale initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de uitbetaling daarvan via Stadsregio Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Routebureau, Vestigingenregister, Visit Zuid-Limburg (voormalige VVV) en het Starterscentrum. Stadsregio Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert deze gebundeld door naar de gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme. In de begroting 2026 worden op basis van de vigerende afspraken ramingen opgenomen. De daadwerkelijk gefactureerde bedragen zullen aan de gemeenten worden doorberekend.

Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten en fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies

Deze post bestaat in deze begroting uit twee delen:

- In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. Ook wordt gezocht naar fondsen dan wel geldstromen uit nationale en internationale subsidies. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten verloopt via deze post. Indien middelen beschikbaar komen worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door deze wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn en staat op deze regel daarom normaliter de tekst "P.M."
- Sinds 2022 krijgt SPL, na een periode van zeven jaar, weer rente op de rekening van het schatkistbankieren. In de financiële verordening is vastgelegd dat "90% van die rentebaten verband houden met overschotten op programmagelden. Dat deel van de rentebaten wordt toegevoegd aan de programmagelden." Deze bedragen zijn opgenomen op de regel "Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten".

Kernformatie

Totaal kernformatie	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60
Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
loonkosten kernformatie programma activiteiten	2521	2664	2798	2907	3023
loonkosten kernformatie overhead	1421	1501	1577	1638	1704
Totaal	3941	4165	4375	4545	4727

De kernformatie bestaat per 1 januari 2026 uit 33,6 fte. Dit is gelijk aan de begroting van 2025.

In lijn met de BBV is de totale formatie van Parkstad gesplitst in een programmadeel en een overheaddeel (zie hoofdstuk bedrijfsvoering).

In de berekening van de loonkosten blijft voor 2026 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijvingen en rentekosten van de lening voor het aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring.

Het bedrag van € 7,2 miljoen wordt afgeschreven in lijn met de afschrijvingstermijnen van de Provincie. Het asfaltgedeelte wordt afgeschreven in 15 jaar en het funderingsgedeelte in 40 jaar. De afschrijving is gestart in het jaar na ingebruikname van de Buitenring; 2020. De afschrijvingskosten zijn € 264.000 per jaar. De rentekosten, als onderdeel van de annuïteit, bedragen in 2026 € 55.000.

Aan de reserve Ringwegen wordt, conform BBV, naar rato van de verhouding reserve/vast actief in 2026 ongeveer € 186.000 onttrokken. In de reserve Ringwegen wordt in 2026 ongeveer € 66.000 gestort. Gelet op de bijdragen van de Parkstad gemeenten (€ 200.000 per jaar vanaf 2026) is in 2034 de reserve voldoende groot om de resterende afschrijvingslasten te dekken. De bijdrage van de gemeenten voor de Buitenring is in het verleden gekort op het werkbudget.

Investeringsreserve verbouwing

Voor 2026 zal € 7.000 onttrokken worden voor de afschrijvingskosten van de verbouwing van de tweede en derde verdieping van het kantoorgebouw.

4. Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Administratieve ontzorging zonnepanelen.

Dit betreft de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW teruggaaf voor de deelnemers. De beschikbaar gestelde middelen en de toevoeging aan de projectbudgetten worden via tussentijdse begrotingswijzigingen opgenomen in de begroting.

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totale lasten Flexibele schil	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Bijdragen gemeenten aan administratie zonnepanelen	p.m.	p.m.	Pm	p.m.	p.m.
Totale baten Flexibele schil	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Storting in reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onttrekkingen aan reserves					
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

5. Algemene Dekkingsmiddelen

Gemeentelijke bijdragen kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg - plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, nadat eerst de extra bijdrage voor de takendiscussie en het "Bod Heerlen" is verrekend. Voor de begroting 2026 is de Algemene Uitkering 2022 gehanteerd.

Detail overzicht per gemeente

Onderstaand is de reguliere bijdrage van de gemeenten opgenomen:

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Meerjarenraming 2026-2029 (* € 1.000)			
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2026	2027	2028	2029
Beekdaelen	33.926	10,34%	522	544	563	580
Brunssum	35.019	10,68%	531	555	573	591
Heerlen	130.769	39,86%	1.758	1.837	1.898	1.956
Kerkrade	61.344	18,70%	926	966	1.000	1.031
Landgraaf	45.177	13,77%	681	711	735	759
Simpelveld	10.475	3,19%	160	167	172	178
Voerendaal	11.329	3,45%	174	182	188	194
Totaal	328.040	100,00%	4.752	4.962	5.129	5.289
Bod Heerlen *			450	467	485	502
Totaal			5.202	5.429	5.614	5.791

De onderverdeling per gemeente per jaar is als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2026 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2026 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2026 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	549	27,43	522,14
Brunssum	35.019	10,68%	559	27,95	531,12
Heerlen	130.769	39,86%	1.851	92,53	1.757,99
Kerkrade	61.344	18,70%	974	48,72	925,66
Landgraaf	45.177	13,77%	717	35,85	681,13
Simpelveld	10.475	3,19%	168	8,40	159,69
Voerendaal	11.329	3,45%	183	9,17	174,22
Totaal	328.040	100,00%	5.002	250	4.752
Bod Heerlen *			450		450
Totaal			5.452	250	5.202

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2027 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2027 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2027 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	573	29	544
Brunssum	35.019	10,68%	584	29	555
Heerlen	130.769	39,86%	1.933	97	1.837
Kerkrade	61.344	18,70%	1.017	51	966
Landgraaf	45.177	13,77%	749	37	711
Simpelveld	10.475	3,19%	176	9	167
Voerendaal	11.329	3,45%	192	10	182
Totaal	328.040	100,00%	5.223	261	4.962
Bod Heerlen *			467		467
Totaal			5.690	261	5.429

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2028 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2028 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2028 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	592	30	563
Brunssum	35.019	10,68%	604	30	573
Heerlen	130.769	39,86%	1.998	100	1.898
Kerkrade	61.344	18,70%	1.052	53	1.000
Landgraaf	45.177	13,77%	774	39	735
Simpelveld	10.475	3,19%	181	9	172
Voerendaal	11.329	3,45%	198	10	188
Totaal	328.040	100,00%	5.399	270	5.129
Bod Heerlen *			485		485
Totaal			5.884	270	5.614

Gemeente	Verdeelsleutel 2026		Bijdrage 2029 (* € 1.000)		
	AU 2022 Basis	Aandeel gemeente	2029 voor bezuiniging	Bezuiniging 5%	2029 na bezuiniging
Beekdaelen	33.926	10,34%	611	31	580
Brunssum	35.019	10,68%	623	32	591
Heerlen	130.769	39,86%	2.059	103	1.956
Kerkrade	61.344	18,70%	1.085	54	1.031
Landgraaf	45.177	13,77%	799	40	759
Simpelveld	10.475	3,19%	187	9	178
Voerendaal	11.329	3,45%	204	10	194
Totaal	328.040	100,00%	5.568	279	5.289
Bod Heerlen *			502		502
Totaal			6.070	279	5.791

Totaal overzicht

De algemene dekkingsmiddelen (is reguliere bijdrage plus bod Heerlen) zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Totale lasten	0	0	0	0	
Bijdragen deelnemende gemeenten	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
Totale baten	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
Storting in reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791

Overhead en Bedrijfsvoering

In dit onderdeel worden de kosten verantwoord van de personele overhead en de kosten voor de bedrijfsvoering, bestaande uit de materiële kosten voor huisvesting, ICT, facilitaire zaken, financiën en personele zaken.

Overhead

In de nota van toelichting bij het besluit van 6 maart 2017 inzake de wijziging van de BBV wordt uiteengezet welke kosten worden gerekend tot de overhead:

- Financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie
- Personeelszaken en organisatie
- Inkoop

- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting
- Documentaire informatievoorziening
- Managementondersteuning primair proces

Personele overhead

De formatie van het onderdeel overhead bestaat in 2026 uit 13,6 fte.

In de begroting 2026 is een bedrag aan loonkosten formatie overhead opgenomen van € 1.501.000.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
loonkosten kernformatie programma activiteiten	2521	2664	2798	2907	3023
loonkosten kernformatie overhead	1421	1501	1577	1638	1704
Totaal	3941	4165	4375	4545	4727

Totaal kernformatie	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
FTE kernformatie programma's	20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
FTE kernformatie overhead	13,60	13,60	13,60	13,60	13,60
FTE kernformatie	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Indexering loonkosten

In de berekening van de loonkosten blijft voor 2026 de oorspronkelijk geraamde loonkostenstijging ter hoogte van het prijsindexcijfer overheidsconsumptie gehandhaafd c.q. ongewijzigd ten opzichte van de Begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Bedrijfsvoering

Materiële kosten bedrijfsvoering (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000	Begroting 2027 x € 1.000	Begroting 2028 x € 1.000	Begroting 2029 x € 1.000
Basis materiële kosten bedrijfsvoering begroting	546	554	552	552	552
Afschrijvingskosten verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal budget materiële kosten bedrijfsvoering begroting	553	561	559	559	559

Om volledig aan de Invulling van de 5%-taakstelling voor de jaren 2026 t/m 2029 te kunnen voldoen, vindt voor de komende jaren een taakstellende vermindering van de bedrijfsvoeringskosten plaats.

Tabel: Verlaging van de (raming) materiële bedrijfsvoeringskosten

Jaar	Oorspronkelijke raming materiële bedrijfsvoeringskosten	Nieuwe raming materiële bedrijfsvoeringskosten
2026	€ 555.000	€ 554.000
2027	€ 564.000	€ 552.000
2028	€ 573.000	€ 552.000
2029	€ 582.000	€ 552.000

Voor het onderdeel personele overhead en bedrijfsvoering ziet de totale raming er als volgt uit (bedragen x € 1.000):

Overhead (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Exploitatielasten					
Kosten formatie	1.421	1.501	1.577	1.638	1.704
Bedrijfsvoering	553	561	559	559	559
Totale lasten Kerntaken	1.974	2.062	2.136	2.197	2.263
Totale baten Overhead	0	0	0	0	0
Totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	-1.974,00	-2.062	-2.136	-2.197	-2.263
Stortingen in reserves:					
Onttrekkingen aan reserves:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Saldo mutaties reserve Overhead	39	7	7	7	7
Gerealiseerd resultaat Overhead	-1.935	-2.055	-2.129	-2.190	-2.256

6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Stadsregio Parkstad Limburg niet VPB-plichtig is. Dit is bevestigd door de Belastingdienst.

7. Onvoorzien

Voor de begroting in zijn geheel is vanaf 2026 een post begroot voor onvoorziene uitgaven van € 1.000.

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve ad € 115.000 als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

8. Mutatie reserves & voorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Stortingen in reserves:					
- Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totale stortingen	241	66	83	102	123
Onttrekkingen aan reserves:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Besuur	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie op orde	0	0	0	0	0
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Totale onttrekkingen	213	186	189	193	199
Saldo van onttrekkingen en stortingen	28	-120	-106	-91	-76

In bijlage 2 zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2029 (bedragen x € 1.000).

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. Jaarlijks wordt vanaf 2026 € 0,2 miljoen bijdrage van de Parkstad gemeentes ontvangen voor de afschrijvingskosten (€ 264.000 per jaar) en de rentekosten van de daarvoor aangelegde lening (€ 55.000 voor 2026). Het verschil tussen enerzijds de bijdragen van de Parkstad gemeentes en de onttrekking aan de reserve en anderzijds de afschrijvingskosten en rentelasten wordt per saldo aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2034. De reserve is daarmee in 2034 voldoende om de resterende afschrijvingslasten te dekken.

Frictiereserve

De stand van de reserve per ultimo 2025 is naar verwachting € 31.000. In 2026 is thans geen onttrekking begroot.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur

Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden.

Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies en Dagelijks Bestuur

De werkbudgetten van de Bestuurscommissies worden allen bestemd op basis van het jaarplan. Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "Werkbudgetten Bestuurscommissies" c.q. Dagelijks Bestuur. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Grensoverstijgende samenwerking/Reserve Städte Region Aachen / EGTS

In 2024 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De hoogte van de reserve bedraagt eind 2024 € 7.668. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst, maar vooralsnog is een onttrekking niet begroot.

Meerjarige ontwikkeling reserves

De toename van de reservepositie na 2024 is vrijwel volledig toe te schrijven aan de netto toevoeging aan de reserve ringwegen. De mutatie in de reserve werkbudgetten is als p.m. opgenomen.

Voorzieningen

In 2022 is een voorziening voor verlofsparen gevormd. Jaarlijks wordt deze geactualiseerd.

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verwachte ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de voorgeschreven financiële kengetallen.

Op 18 december 2024 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met het 'Beleid Weerstandsvermogen en risicobeheersing'. Deze beleidsnotitie vormt de basis voor de risicobeheersing.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. De door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, geen incidentele begrotingsruimte en geen structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit vanaf 2025 uit de algemene reserve en onvoorzien structureel.

De post onvoorzien structureel is jaarlijks op € 1.000 bepaald met ingang van Begroting(sjaar) 2026. Deze post wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een structureel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de post onvoorzien als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een structureel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven met een incidenteel karakter. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Wanneer het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

De Stadsregio Parkstad Limburg houdt geen verder eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling. Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Stadsregio Parkstad Limburg slechts dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequate risicobeheersing om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicobeheersing handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's worden thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyber risico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverstijgende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds en Regio Deal II. Waar nodig wordt hiervoor specialistische kennis ingehuurd. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodragers voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat, is dat niet gedekt door de begroting
Onrechtmatige betaling van facturen	0,25	10.000	2.500	De kans op onrechtmatige betaling van facturen, waaronder het opzettelijk niet volgen van het inkoop en aanbestedingsbeleid om zelf onrechtmatig voordeel te verkrijgen, wordt als laag ingeschat. Zaken worden binnen SPL breed gedeeld en er zijn veel dwarsverbanden. Materiële onterechte betalingen zouden gelijk opvallen.

De totaal berekende omvang van de risico's bedraagt € 77.500. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van nagenoeg/afgerond 1,5. SPL streeft in principe naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Dit vooral door de risico's zoveel mogelijk te mitigeren. Zoals in bovenstaand relaas aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde weerstandsratio van 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm. In de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 is daarnaast vanaf 2026 een post onvoorzien structureel opgenomen van € 1.000 per jaar.

Financiële kengetallen

In de paragraaf weerstandsvermogen / reserves en voorzieningen en risicobeheersing dient een set van financiële kengetallen te worden opgenomen. Deze kengetallen zijn:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte;
4. Grondexploitatie (nvt bij SPL);
5. Belastingcapaciteit (nvt bij SPL).

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Stadsregio Parkstad Limburg niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven op basis van de verwachte balansposities en de voorliggende begroting.

<i>Kengetal</i>	<i>Begroting 2025</i>	<i>Begroting 2026</i>	<i>Begroting 2027</i>	<i>Begroting 2028</i>	<i>Begroting 2029</i>	<i>Norm</i>
<i>Netto schuldquote</i>	22,3%	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	<100%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen</i>	22,3%	17,6%	11,9%	6,1%	0,0%	<100%
<i>Solvabiliteitsratio *</i>	90,9%	92,8%	95,0%	97,7%	100,0%	>=20%
<i>Structurele exploitatie</i>	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	>=0

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de jaarlijkse baten. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Bij SPL daalt de netto schuldquote de komende jaren als gevolg van de periodieke aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de Buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SPL in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteitsratio van SPL neemt de komende jaren toe omdat de langlopende schuld periodiek wordt afgelost en de verwachting is dat er verder geen vreemd vermogen aangetrokken hoeft te worden.

Structurele exploitatie

Bij de structurele exploitatieruimte wordt het financiële resultaat gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten of mutaties in de reserves. Dit geeft inzicht in de mate waarin de reguliere/ structurele baten de reguliere/ structurele lasten dekken. De structurele exploitatieruimte wordt uitgedrukt als een percentage van de omzet. De begroting van SPL is exact structureel en reëel in evenwicht.

9.2 Financiering

Voor de inrichting en uitvoering van de treasury functie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasury functie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeleer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Stadsregio Parkstad Limburg heeft de volgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasury statuut en de financieringsparagraaf in de begroting en het jaarverslag. In het treasury statuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	6.440	6.440	6.440	6.440
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	528	528	528	528
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	528	528	528	528
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-78.208	-78.208	-78.208	-78.208
Ruimte (+) / overschrijding (-)	78.736	78.736	78.736	78.736

Gelet op de liquiditeitspositie van Parkstad zal geen beroep worden gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In de periode van 2026 tot en met 2029 worden geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen dan wel nieuwe financieringen verwacht. SPL zal in 2026 en de daaropvolgende jaren de renterisiconorm dus niet overschrijden.

De vaste schuld van SPL heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring. De omvang van de lening is per 1-1-2026 € 1,434 miljoen en daalt in de periode tot ultimo 2029 tot nihil. De renterisiconorm wordt berekend over de vaste schuld.

Berekening Renterisiconorm (€m)	2025	2026	2027	2028	2029
Renteherzieningen (€m)	0	0	0	0	0
Herfinanciering	0	0	0	0	0
Totaal renterisico	0	0	0	0	0
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Gelet op het feit dat geen sprake is van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad niet van belang.

Schatkistbankieren

SPL maakt verplicht gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasurystatuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.

Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet.

Rentebaten

Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding. In deze begroting is voor 2026 een rentebaai opgenomen van € 520.000. De verwachting in de markt (bron Financieel Dagblad) is dat de rente de jaren daarna verder daalt.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de begroting 2026 is in het volgende overzicht berekend.

	EMU Saldo (bedragen x € 1,000)	2025	2026	2027	2028	2029
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	29	-126	-114	-98	-82
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	5	0	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0	0
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	0	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	34	-126	-114	-98	-82

9.3 Openbaarheidsparagraaf

De Wet Open Overheid (WOO) vergroot voor iedereen de toegang tot overheidsinformatie, bevordert de actieve openbaarmaking, actualiseert de regels voor openheid en openbaarheid en heeft de verplichting om de informatiehuishouding van bestuursorganen op orde te brengen.

SPL zal het aantal document- en informatiecategorieën, dat actief openbaar dient te worden gemaakt in lijn met de gefaseerde invoering van verplichte actieve openbaarmaking doorvoeren. Zo zijn de 5 per 1 november 2024 verplichte informatiecategorieën openbaar gemaakt via onze website.

SPL heeft de optimalisatie van haar informatiehuishouding vastgelegd in het op 12 april 2023 door DB vastgestelde beleidsplan Beleid Informatiebeheer 2023 – 2026. Het doel is om het informatiebeheer in brede zin binnen SPL te digitaliseren, optimaliseren, transparanter te maken, om het bewustzijn van de omgang met informatie bij medewerkers te vergroten en in werkprocessen van SPL te verankeren.

De implementatie in 2024 van iBabs voor “digitaal vergaderen” en het vervolg van de in 2024 gestarte implementatie van Decos-JOIN zal bijdragen aan de verbetering van de informatiehuishouding en zal het actief openbaar maken van documenten nog beter ondersteunen.

10. Geconsolideerde begroting

10.1 Vermoedelijke geconsolideerde balans

Activa	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Activa	5.923	5.647	5.375	5.104	4.833	4.562
Immateriële Vaste activa	5.883	5.619	5.354	5.090	4.826	4.562
Bijdragen aan activa eigendom van derden	5.883	5.619	5.354	5.090	4.826	4.562
Materiële Vaste activa	40	28	21	14	7	0
Investerings met een economisch nut	40	28	21	14	7	0
Vlottende Activa	79.467	79.448	79.256	79.063	78.871	78.678
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	78.877	78.858	78.666	78.473	78.281	78.088
Vorderingen op openbare lichamen	462	462	462	462	462	462
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	78.415	78.396	78.204	78.011	77.819	77.626
Overige vorderingen	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	8	8	8	8	8	8
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	7	7	7	7	7	7
Overlopende activa	582	582	582	582	582	582
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:	19	19	19	19	19	19
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	563	563	563	563	563	563
Totaal Activa	85.390	85.094	84.632	84.167	83.704	83.240

Passiva	31/12/2024	31/01/2025	31/12/2026	31/12/2027	31/12/2028	31/12/2029
Bedragen x € 1.000,-						
Vaste Passiva	7.851	7.556	7.093	6.628	6.166	5.702
Eigen vermogen	6.062	6.090	5.964	5.850	5.753	5.670
Algemene Reserve	115	115	115	115	115	115
Bestemmingsreserves	5.947	5.975	5.849	5.735	5.638	5.555
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen	33	33	33	33	33	33
Voorziening verlofsparen	33	33	33	33	33	33
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.757	1.434	1.097	746	381	0
Onderhandse leningen van:						
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.757	1.434	1.097	746	381	0
Vlottende Passiva	77.538	77.538	77.538	77.538	77.538	77.538
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	393	393	393	393	393	393
Banksaldi	196	196	196	196	196	196
Overige schulden	196	196	196	196	196	196
Overlopende Passiva	77.145	77.145	77.145	77.145	77.145	77.145
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	332	332	332	332	332	332
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
- Europese Overheidslichamen	9	9	9	9	9	9
- Het Rijk	499	499	499	499	499	499
- Overige Nederlandse overheidslichamen	471	471	471	471	471	471
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834	75.834
Totaal Passiva	85.390	85.094	84.632	84.167	83.704	83.240

10.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

De programma's en onderdelen bij elkaar opgeteld geeft de geconsolideerde begroting 2026 en de meerjarenramingen voor 2027-2029. De geconsolideerde begroting 2026 is het budgetniveau dat het Algemeen Bestuur vaststelt bij de vaststelling van de begroting 2026.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten programma's					
Programma kerntaken	4.385	4.311	4.228	4.156	4.271
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale lasten programma's	4.385	4.311	4.228	4.156	4.271
Baten programma's					
Programma kerntaken	685	469	252	72	72
Programma flexibele schil	pm	pm	pm	pm	pm
Totale baten programma's	685	469	252	72	72
Gerealiseerde saldo van baten en lasten op de programma's	-3.700	-3.842	-3.976	-4.084	-4.199
Lasten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Overhead	1.974	2.062	2.136	2.197	2.263
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	50	1	1	1	1
Totale lasten divers	2.024	2.063	2.137	2.198	2.264
Baten divers:					
Algemene dekkingsmiddelen	4.955	5.202	5.429	5.614	5.791
10% rentebaten	76	52	28	8	8
Bijdrage uitbreiding duurzaamheid	134	140	145	151	157
Bijdrage gemeenten water en klimaatadaptatie	237	245	252	260	268
Bijdrage RES	134	140	145	151	157
VAT Regiodeal	216	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale baten divers	5.753	5.779	5.999	6.184	6.381
Gerealiseerde saldo van baten en lasten divers	3.729	3.716	3.862	3.986	4.117
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	28	-126	-114	-98	-82
Stortingen in reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Totale storting in de reserves (last)	241	66	83	102	123
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:					
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	0	0	0
Frictiereserve	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:					
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Organisatie Op Orde	0	0	0	0	0
Frictiereserve	32	0	0	0	0
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	213	193	196	200	206
Saldo mutaties reserves	-28	127	113	98	83
Gerealiseerde resultaat	-0	1	-1	0	1

10.3 Overzicht incidentele baten en lasten

De begroting van SPL is structureel in evenwicht.

Presentatie structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1000)	B2025	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	29	-126	-114	-98	-82
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-28	127	113	98	83
Begrotingssaldo	1	1	-1	0	1
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	0	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	1	1	-1	0	1

De commissie BBV heeft in 2018 de 'Notitie structurele en incidentele baten en lasten' gepubliceerd.

De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist.

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitsniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij de bestuursrapportage of bij de slotwijziging) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten (bedragen x 1000)	B2025	2026	2027	2028	2029
Onttrekking frictiereserve en reserve organisatie op orde	-32	0	0	0	0
Incidentele baten	-32	0	0	0	0
Eenmalige financiering 2,5 fte extra	32	0	0	0	0
Incidentele lasten	32	0	0	0	0
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	0	0	0	0	0

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Onttrekking frictiereserve. De onttrekking van de frictiereserve ad € 32.000 is in 2025 eenmalig gebruikt voor de financiering van de kosten van de 2,5 fte extra. Indien de jaarcontracten worden omgezet in vaste dienstverbanden worden de kosten vanaf 2026 gedragen door de deelnemende gemeenten.

SPL maakt gebruik van twee bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit de activering van de investering voor de Ringwegen en de verbouwing van de tweede verdieping voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele reservemutaties	B2025	2026	2027	2028	2029
Reserve Ringwegen	241	66	83	102	123
Investeringsreserve verbouwing					
Totaal stortingen	241	66	83	102	123
Reserve Ringwegen	174	186	189	193	199
Investeringsreserve verbouwing	7	7	7	7	7
Totaal onttrekkingen	174	193	196	200	206
Totaal reservemutaties	67	-127	-113	-98	-83

11. Besluit inzake vaststelling begroting

Het Algemeen Bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg in samenhang met de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

besluit:

De begroting 2026 en de meerjarenramingen 2027-2029 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 2 juli 2025.

drs. P.M. Bertholet
directeur/secretaris

drs. R. Wever
voorzitter.

Bijlage 1 Vermoedelijke saldi en mutaties reserves 2025-2029

In onderstaande tabel zijn de vermoedelijke saldi en de mutaties van de reserves opgenomen voor de jaren 2025 tot en met 2029 (bedragen x € 1.000) voor resultaatbepaling en -bestemming 2024.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	115	0	0	0	0	115
Investeringsreserve verbouwing	35		7			28
Egalisatie frictiekosten Parkstad	63		32			31
Ringwegen	3.885	241			174	3.952
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm.						
Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	5.947	241	39	0	174	5.975
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	6.062	241	39	-	174	6.090

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2026
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	115	0	0	0	0	115
Investeringsreserve verbouwing	28		7			21
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.952	66			186	3.832
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	5.975	66	7	0	186	5.849
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	6.090	66	7	-	186	5.963

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2026	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	115	0	0	0	0	115
Investeringsreserve verbouwing	21		7			14
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.832	83			189	3.726
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	5.849	83	7	0	189	5.735
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	5.963	83	7	-	189	5.850

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2027	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2028
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	115	0	0	0	0	115
Investeringsreserve verbouwing	14		7			7
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.726	102			193	3.635
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	5.735	102	7	0	193	5.638
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	5.850	102	7	-	193	5.753

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2028	Vermoedelijke mutaties		Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2029
		Toevoeging	Onttrekking			
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	115	0	0	0	0	115
Investeringsreserve verbouwing	7		7			0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	31					31
Ringwegen	3.635	123			199	3.559
Städte Region Aachen / EGTS	8					8
Werkbudget Algemeen Bestuur	15					15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	593					593
Werkbudget Bestuurscomm. SES	43					43
Werkbudget GROS	64					64
Werkbudget Bestuurscomm. Duurzaamheid	247					247
Werkbudget Bestuurscommissie RuMo	186					186
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	404					404
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	402					402
Werkbudget Regiodeal	2					2
Resultaat	0					0
Werkbudget Organisatie Op Orde	0					0
Totaal bestemmingsreserves	5.638	123	7	0	199	5.555
Gerealiseerde resultaat						
Totaal gerealiseerde resultaat	0	0	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	5.753	123	7	-	199	5.670

Bijlage 2 Lijst van Afkortingen

<i>AB</i>	<i>Algemeen Bestuur</i>
<i>AG</i>	<i>Arbeitsgemeinschaft</i>
<i>BBV</i>	<i>Besluit Begroting en Verantwoording</i>
<i>BC</i>	<i>Bestuurscommissie</i>
<i>BDU</i>	<i>Brede Doeluitkering</i>
<i>BNG</i>	<i>Bank Nederlandse Gemeenten</i>
<i>BTM</i>	<i>Stichting Bedrijventerreinmanagement</i>
<i>BTW</i>	<i>Belasting Toegevoegde Waarde</i>
<i>BV</i>	<i>Besloten Vennootschap</i>
<i>BZK</i>	<i>Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties</i>
<i>DU</i>	<i>Decentralisatie Uitkering</i>
<i>DB</i>	<i>Dagelijks Bestuur</i>
<i>EFRO</i>	<i>Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling</i>
<i>EGTS</i>	<i>Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking</i>
<i>EU</i>	<i>Europese unie</i>
<i>EZ</i>	<i>Ministerie van Economische Zaken</i>
<i>FIDO</i>	<i>Wet Financiering Decentrale Overheden</i>
<i>GBRD</i>	<i>Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst</i>
<i>GR</i>	<i>Gemeenschappelijke regeling</i>
<i>GROS</i>	<i>Grensoverstijgende samenwerking</i>
<i>IBA</i>	<i>Internationale Bau Ausstellung</i>
<i>ICT</i>	<i>Informatie en communicatie technologie</i>
<i>LED</i>	<i>Limburg Economic Development</i>
<i>LIOF</i>	<i>Limburgse Ontwikkelings- en Investeringsmaatschappij</i>
<i>MKB</i>	<i>Midden- en kleinbedrijf</i>
<i>NEIMED</i>	<i>Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp</i>
<i>PALET</i>	<i>Parkstad Limburg Energie Transitie</i>
<i>PROVADA</i>	<i>Professionele Vastgoed Dagen</i>
<i>RCE</i>	<i>Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed</i>
<i>RLI</i>	<i>Raad voor de leefomgeving en infrastructuur</i>
<i>ROB</i>	<i>Raad voor Openbaar Bestuur</i>
<i>ROCK</i>	<i>Regions of Connected Knowledge</i>
<i>ROW</i>	<i>Regionaal Overlegplatform Wonen</i>
<i>RvS</i>	<i>Raad van State</i>
<i>RVVP</i>	<i>Regionaal Verkeer- en Vervoer Plan</i>
<i>RWTH</i>	<i>Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen</i>
<i>SES</i>	<i>Sociaal Economische Structuurversterking</i>
<i>SiSa</i>	<i>Single information Single audit</i>
<i>SPL</i>	<i>Stadsregio Parkstad Limburg</i>
<i>SPUK</i>	<i>Specifieke uitkering</i>
<i>SVWZL</i>	<i>Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg</i>
<i>SVREZL</i>	<i>Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg</i>
<i>SWPL</i>	<i>Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg</i>
<i>VAT</i>	<i>Vorbereiding, Administratie en Toezicht</i>
<i>VNG</i>	<i>Vereniging van Nederlandse Gemeenten</i>
<i>WNT</i>	<i>Wet Normering Topinkomens</i>
<i>WOO</i>	<i>Wet Open Overheid</i>